

Innehåll

37	Föreläggande	1
37.1	Innehåll	1
37.2	Föreläggande att fullgöra uppgiftsskyldighet	2
37.3	Föreläggande att medverka personligen	3
37.4	Föreläggande att lämna uppgift.....	4
37.4.1	Lämna deklaration.....	4
37.4.2	Kommande utbetalningar av ersättning för arbete	4
37.4.3	Kontroll av egen uppgifts- eller dokumentationsskyldighet	4
37.4.3.1	Uppgiftsskyldighet	4
37.4.3.2	Dokumentationsskyldighet.....	6
37.4.4	Kontroll av någon annans uppgiftsskyldighet	7
37.4.4.1	Fysisk person eller dödsbo	7
37.4.4.2	Bokföringsskyldig eller juridisk person, annan än dödsbo	7
37.4.4.3	Särskilda skäl	8
37.4.5	Utbyte av upplysningar med en annan stat eller utländsk jurisdiktion.....	8
37.5	Utformning av föreläggande m.m.....	11
37.6	Slopad möjlighet att begära undantagande	12

37 Föreläggande

37.1 Innehåll

Av 37 kap. 1 § skatteförfarandelagen framgår att kapitlet innehåller bestämmelser om föreläggande att

- fullgöra uppgiftsskyldighet (37 kap. 2 § SFL), se avsnitt 37.2,
- medverka personligen (37 kap. 3 § SFL), se avsnitt 37.3, och
- lämna uppgift (37 kap. 4–11 §§ SFL), se avsnitt 37.4.

I avsnitt 37 behandlas även

- utformning av föreläggande m.m., se avsnitt 37.5, och
- slopad möjlighet att begära undantagande, se avsnitt 37.6.

Ett föreläggande, som inte förenats med vite, har inte några egentliga rättsverkningar. Ett sådant föreläggande utgör en formell begäran och innebär en uppmaning till den förelagde att göra det som framgår av föreläggandet.

Förelägganden kan, som framgår ovan, syfta till att förmå den som föreläggandet riktas till att göra skilda saker.

I skattesammanhang finns olika slag av skyldigheter som avser att lämna uppgifter – fullgörs inte en sådan skyldighet kan Skatteverket genom ett föreläggande begära att skyldigheten fullgörs. Skatteverket kan i särskilda fall begära personlig medverkan. Vidare ges Skatteverket vissa möjligheter att begära uppgifter som ligger utanför den förelagdes primära uppgiftsskyldighet.

Beträffande möjlighet att förena ett föreläggande med vite se 44 kap. skatteförfarandelagen och avsnitt 44.

Övergångsbestämmelser

TL, dock inte dess bestämmelser om skattenämnd, och LSK gäller fortfarande för 2013 och tidigare års taxeringar. SBL gäller i princip för beskattningsår, redovisningsperioder, förvärv och skattepliktiga händelser som har påbörjats, avslutats, genomförts respektive inträffat före den tidpunkt då skatteförfarandelagen enligt punkt 1 av övergångsbestämmelserna ska

tillämpas första gången. (Se punkterna 16, 18 och 22 övergångsbestämmelserna till SFL.)

37.2 Föreläggande att fullgöra uppgiftsskyldighet

Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. skatteförfarandelagen att fullgöra skyldigheten (37 kap. 2 § första stycket SFL).

I 15–35 kap. skatteförfarandelagen beskrivs skyldigheter av olika slag avseende kontrolluppgifter, deklARATIONER och andra uppgifter, varmed avses särskilda uppgifter, informationsuppgifter och periodiska sammanställningar. Dessa skyldigheter behandlas närmare i avsnitten 15–35. Notera att uppgiftsskyldighet avseende registrering finns i 7 kap. skatteförfarandelagen och därför inte omfattas av de bestämmelser som avser 15–35 kap. nämnda lag.

Förutsättningen för ett föreläggande enligt förevarande paragraf är att en uppgiftsskyldighet föreligger men att denna skyldighet inte har fullgjorts. Med ”inte har fullgjorts” avses såväl att uppgift inte lämnats som att ofullständig uppgift har lämnats. Bestämmelsen ger verket möjlighet att begära att föreskrivna uppgifter ska lämnas eller att lämnade uppgifter ska kompletteras.

I de fall någon uppgiftsskyldighet inte föreligger enligt 15–35 kap. SFL kan uppgifter inte begäras med stöd av 37 kap. 2 § första stycket SFL.

Ett sådant föreläggande, som avses i 37 kap. 2 § första stycket SFL, får inte bara avse komplettering av arbetsställesnummer enligt 15 kap. 9 § första stycket 6 SFL (37 kap. 2 § andra stycket SFL).

Om arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m. har tilldelats ska kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst innehålla uppgift om detta nummer. Saknas uppgift om arbetsställesnummer i en kontrolluppgift så får, enligt ovan, ett föreläggande inte endast avse denna uppgift.

37.3 Föreläggande att medverka personligen

Skatteverket får förelägga den som har lämnat deklARATION genom ett deklARATIONSOMBUD eller ett ombud för ett dödsbo att personligen eller genom behörig ställföreträdare bekräfta eller komplettera lämnade eller godkända uppgifter (37 kap. 3 § SFL).

I fråga om deklARATIONSOMBUD se 6 kap. 4–8 §§ skatteförfarandelagen och avsnitt 6.3.

Om ett dödsbo förvaltas av dödsbodelägarna kan dessa utse en av delägarna att vara ombud för dödsboet med uppdrag att lämna dödsboets deklARATIONER. En dödsbodelägare, som av övriga dödsbodelägare getts fullmakt att lämna deklARATIONER för dödsboet, får underteckna dödsboets deklARATIONER.

Föreläggande att medverka personligen är avsett för de fall då det finns ett behov av att knyta ombudets uppgifter till den deklARATIONSSKYLDIGE.

”Om det skulle visa sig att deklARATIONER som lämnas av ett visst deklARATIONSOMBUD i stor utsträckning innehåller brister eller felaktigheter kan det bli aktuellt att tillämpa paragrafen. Syftet med bestämmelsen är däremot inte att Skatteverket i första hand alltid ska vända sig till huvudmannen när ett deklARATIONSOMBUD har brustit i något hänseende. Så länge fråga är om sådant uppgiftslämnande som ligger inom ramen för ett deklARATIONSOMBUDS behörighet är det naturliga i stället att i första hand ta upp frågor om eventuella brister i de lämnade uppgifterna med deklARATIONSOMBUDET och att ombudet inkommer med eventuella kompletterande uppgifter (prop. 2005/06:31 s. 44).

Regeringen föreslår i avsnitt 8.1.6 att en dödsbodelägare ska kunna lämna deklARATION för dödsboet med stöd av fullmakt från de övriga dödsbodelägarna (se 38 kap. 3 § andra stycket 3). Skatteverket bör på motsvarande sätt som gäller för den som lämnar deklARATION genom deklARATIONSOMBUD ha möjlighet att förelägga den deklARATIONSSKYLDIGE att medverka genom behörig ställföreträdare. Ett sådant föreläggande innebär att samtliga dödsbodelägare ska bekräfta eller komplettera lämnade uppgifter” (prop. 2010/11:165, s. 849).

Observera att om en deklARATIONSSKYLDIG inte har lämnat någon deklARATION så ska föreläggande att lämna deklARATION göras med stöd av 37 kap. 2 § SFL.

37.4 Föreläggande att lämna uppgift

37.4.1 Lämna deklARATION

Skatteverket får förelägga den som inte är skyldig att lämna deklARATION att göra det (37 kap. 4 § SFL).

Utgångspunkten för föreläggande enligt 37 kap. 2 § SFL är att uppgiftsskyldighet enligt i paragrafen nämnda kapitel föreligger men att sådan skyldighet inte har fullgjorts – se avsnitt 37.2. Bestämmelser om deklARATIONSSKYLDIGHET finns i 26–28 och 30–32 kap. SFL. Om någon, som är deklARATIONSSKYLDIG men har underlåtit att inkomma med deklARATION, ska föreläggas att deklARERA så ska föreläggandet göras med stöd av 37 kap. 2 § SFL.

Med stöd av 37 kap. 4 § SFL kan Skatteverket förelägga den, som inte är skyldig att deklARERA, att lämna deklARATION. Frågan om deklARATIONSSKYLDIGHET föreligger, eller inte föreligger, är således avgörande för vilket lagrum som är tillämpligt.

37.4.2 Kommande utbetalningar av ersättning för arbete

Skatteverket får förelägga den som ger ut ersättning för arbete att lämna uppgift om den ersättning som kan antas komma att betalas ut under mottagarens beskattningsår (37 kap. 5 § SFL).

Syftet med denna bestämmelse är att Skatteverket ska kunna begära uppgifter som behövs för att preliminärt beskatta betalningsmottagaren eller för att kontrollera av denne lämnad preliminär inkomstdeklARATION.

37.4.3 Kontroll av egen uppgifts- eller dokumentationsskyldighet

37.4.3.1 Uppgiftsskyldighet

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. skatteförfarandelagen att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera skyldigheten (37 kap. 6 § första stycket SFL).

Bestämmelsen syftar till att ge Skatteverket möjlighet att begära uppgifter som verket behöver för att kunna kontrollera huruvida en uppgiftsskyldighet har fullgjorts. Om syftet

i stället är att kontrollera dokumentationsskyldighet – se avsnitt 37.4.3.2. Föreläggande enligt förevarande paragraf får ”inte användas för att bara kontrollera att bokföringsskyldighet eller dokumentationsskyldigheten enligt 39 kap. har fullgjorts, dvs. att underlaget för uppgiftslämnandet är riktigt” (prop. 2010/11:165, s. 852).

I de förmodligen sällsynta fall där det finns behov att kontrollera den som inte är uppgiftsskyldig, men väl skattskyldig, kan vederbörande föreläggas att deklarerat med stöd av 37 kap. 4 § SFL – de ”lämnade uppgifterna kan sedan kontrolleras genom ett föreläggande enligt den här paragrafen” (a.a. prop., s. 851).

”lämna uppgift”

Uttrycket ”lämna uppgift” anses innefatta att visa upp en handling eller att lämna en kopia av en handling. Skatteverket får avgöra hur en uppgift ska lämnas – verket kan i föreläggande föreskriva exempelvis att en handling ska visas upp (a.a. prop., s. 852). Enligt Skatteverkets bedömning innebär propositionsuttalandet om att verket får bestämma hur uppgiftslämnande ska ske inte mera än att verket kan uttrycka önskemål om hur begärda uppgifter ska lämnas – verket synes inte kunna kräva mera än att uppgiftslämnandet ska vara ändamålsenligt. Att begärda uppgifter lämnas måste vara det primära – i vilken form uppgifterna lämnas är av underordnat intresse så länge uppgiftslämnandet sker på ett ändamålsenligt sätt. Verket kan i ett föreläggande uttrycka önskemål om hur uppgiftslämnandet ska ske – skulle den förelagde välja att lämna uppgifterna på annat, ändamålsenligt, sätt torde det enligt verkets uppfattning saknas grund för att hävda att föreläggandet inte har följts.

I sammanhanget kan noteras lagstiftarens strävanden att göra skatteförfarandelagen teknikneutral – se härom avsnitt 11.1 i prop. 2010/11:165.

Då det saknas uttrycklig reglering om hur svar i anledning av ett föreläggande ska lämnas är bestämmelsen i 14 § förvaltningslagen (1986:223) tillämplig. Enligt paragrafens första stycke ska part ges möjlighet att lämna uppgifter muntligt om detta kan ske med hänsyn till arbetets behöriga gång. Huruvida muntligt svar kan vara acceptabelt är beroende av bland annat vilka uppgifter som efterfrågas men kanske framför allt av mängden efterfrågade uppgifter.

6 Föreläggande, Avsnitt 37

Kontrollens omfattning

När det gäller frågan hur omfattande kontroller som kan göras med stöd av 37 kap. 6 § första stycket SFL görs följande uttalande i prop. 2010/11:165.

”Så länge föreläggandet avser uppgifter som behövs för kontroll av en uppgiftsskyldighet finns det egentligen inget som begränsar befogenheten. En annan sak är att Skatteverket inte bör använda föreläggandebefogenheten för att kontrollera hela verksamheter eller verksamhetsdelar, utan för sådana omfattande kontroller ska revisionsbefogenheten användas. Föreläggandet är avsett för att bl.a. vid deklarationsgranskningen kontrollera t.ex. om näringsidkare har redovisat en inkomst som Skatteverket har uppgift om eller för att stämma av en uppgift i deklarationen” (a.a. prop., s. 852).

Omfattande kontroller ska således inte göras genom förelägganden utan genom revision. Om revision se 41 kap. skatteförfarandelagen och avsnitt 41. Något uttryckligt hinder mot att genom föreläggande begära exempelvis utdrag av begränsade delar av huvudboken, i akt och mening att stämma av uppgifterna mot uppgifter som den uppgiftsskyldige lämnat, finns inte.

Varuprov

Skatteverket får även förelägga den som är eller kan antas vara skyldig att redovisa punktskatt att lämna varuprov (37 kap. 6 § andra stycket SFL).

Denna bestämmelse behövs eftersom varuprov inte täcks av uttrycket ”uppgift”.

37.4.3.2 Dokumentationsskyldighet

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera dokumentationsskyldigheten enligt 39 kap. 3 § skatteförfarandelagen (37 kap. 7 § SFL).

Bestämmelsen i 39 kap. 3 § SFL beskriver den generella dokumentationsskyldighet som gäller för dem som är uppgiftsskyldiga enligt 15–35 kap. SFL. Denna dokumentationsskyldighet innebär ett krav på att se till att det finns underlag som behövs, dels för att fullgöra uppgiftsskyldighet, dels för kontroll av såväl uppgiftsskyldighet som beskattning. Sådant underlag kan utgöras av räkenskaper, anteckningar eller annat som tjänar syftet att vara ett för ändamålet lämpligt underlag.

Hur länge underlaget ska bevaras framgår av 9 kap. 1 § första stycket skatteförfarandeförordningen. Med stöd av bestämmelsen i 37 kap. 7 § SFL kan Skatteverket genom föreläggande begära uppgifter som behövs för att kontrollera att den generella dokumentationsskyldigheten fullgörs.

”Ändamålet med bestämmelsen är att kontrollera om de skyldigheter som finns enligt 39 kap. 3 § fullgörs. Detta innebär att det är möjligt att kontrollera räkenskaper och uppgifter avseende löpande beskattningsår” (prop. 2010/11:165, s. 853).

37.4.4 Kontroll av någon annans uppgiftsskyldighet

Medan avsnitt 37.4.3 behandlar den kontrollerades egen skyldighet är i detta avsnitt fråga om kontroll av annans skyldighet – även kallad tredjemanskontroll.

37.4.4.1 Fysisk person eller dödsbo

Skatteverket får förelägga en fysisk person eller ett dödsbo i andra fall än som avses i 16 och 17 kap. skatteförfarandelagen att lämna kontrolluppgift om sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare eller ränta från en namngiven låntagare (37 kap. 8 § SFL).

Ett dödsbo räknas som en juridisk person.

16 kap. skatteförfarandelagen avser kontrolluppgift om intäkt och avdrag i inkomstslaget näringsverksamhet medan lagens 17 kap. gäller kontrolluppgifter om ränteinkomster och annan avkastning på fordringsrätter. Sådana kontrolluppgifter faller utanför den ovan nämnda paragrafen.

37.4.4.2 Bokföringsskyldig eller juridisk person, annan än dödsbo

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo att lämna uppgift om en rättshandling med någon annan (37 kap. 9 § första stycket SFL).

Med rättshandling avses en handling som har rättslig betydelse – till exempel ingående av avtal, utfärdande av fullmakt eller betalning av skuld.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. skatteförfarandelagen

8 Föreläggande, Avsnitt 37

eller kan fullgöra en sådan uppgiftsskyldighet (37 kap. 9 § andra stycket SFL).

Bestämmelserna i 37 kap. 9 § SFL avser vad som vanligen betecknas tredjemansföreläggande. Ett tredjemansföreläggande kan till exempel avse uppgifter från så kallad platsupplåtare för att kontrollera dem som hyrt plats av denne eller identifikationsuppgifter för köpare av investeringsguld från den som sålt guld.

37.4.4.3 Särskilda skäl

Om det finns särskilda skäl får även någon annan person än som avses i 37 kap. 9 § skatteförfarandelagen föreläggas att lämna sådan uppgift som avses i den paragrafen (37 kap. 10 § SFL).

Under särskilda förutsättningar kan således även fysisk person eller dödsbo – utan att bokföringsskyldighet föreligger – anmodas att lämna uppgifter genom ett så kallat tredjemansföreläggande.

Genom rekvisitet ”särskilda skäl” markeras att fråga inte är om en rutinåtgärd utan att det ska föreligga särskild anledning för kontroll i det enskilda fallet.

Med särskilda skäl kan exempelvis avses att Skatteverket för att kontrollera att mervärdesskatt korrekt har redovisats och betalats följer upp omsättningen av mervärdesskattepliktiga varor i en transaktionskedja. ”Särskilda skäl kan föreligga i situationer där det finns ett uttalat kontrollintresse och där alternativa kontrollmetoder saknas” (prop. 2010/11:165, s. 856).

37.4.5 Utbyte av upplysningar med en annan stat eller utländsk jurisdiktion

Sedan den 1 januari 2013 gäller lagen (2012:843) om administrativt samarbete inom Europeiska unionen i fråga om beskattning. Lagen gäller för sådant samarbete mellan Sverige och en annan medlemsstat i EU som avses i rådets direktiv 2011/16/EU. Det noteras att lagen inte gäller för sådana punktskatter som omfattas av annan unionslagstiftning om administrativt samarbete mellan medlemsstaterna och inte heller för mervärdesskatt eller obligatoriska sociala avgifter. Skatteverket är behörig myndighet i Sverige vid samarbete enligt denna lag.

För att uppfylla de krav som direktivet ställer har – bland annat – en ny paragraf införts i 37 kap. SFL. Den nya 11 § har trätt i kraft den 1 januari 2013.

Paragrafen reglerar Skatteverkets rätt att förelägga om verket har tagit emot en begäran om upplysningar och behöver en uppgift för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om administrativt samarbete eller enligt ett avtal som medför skyldighet att utbyta upplysningar i skatteärenden (37 kap. 11 § första stycket SFL).

Bestämmelsen ger Skatteverket befogenhet att utfärda föreläggande för att få uppgifter som behövs för att verket ska kunna fullgöra skyldigheter om informationsutbyte. Sådan skyldighet kan finnas på grund av erhållen begäran om upplysningar i enlighet med den nya lagen om administrativt samarbete men kan också ha sin grund i ett skatteavtal eller ett avtal om informationsutbyte.

Det finns ett antal överenskommelser om informationsutbyte på begäran i skatteärenden mellan Sverige och EU-medlemsstater, andra stater eller utländska jurisdiktioner.

Ramarna för vilka uppgifter som verket får hämta in bestäms av vilka uppgifter som verket behöver för att fullgöra skyldigheter enligt den nya lagen.

Om Skatteverket inte har någon skyldighet att lämna upplysningar finns inte någon skyldighet att utföra någon utredning för att få fram upplysningar; detta behöver enligt regeringens bedömning inte anges uttryckligen i lagtexten (se prop. 2012/13:4, s. 34).

Skatteverket får förelägga

1. den som de begärda upplysningarna avser, att lämna uppgift som verket behöver, eller
2. den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift som verket behöver om en rättshandling med någon annan (37 kap. 11 § andra stycket SFL).

Beträffande Skatteverkets skyldighet att lämna upplysningar enligt den nya lagen om administrativt samarbete eller enligt avtal som medför informationsskyldighet framhålls följande i författningskommentaren (prop. 2012/13:4, s. 92).

”En stat eller utländsk jurisdiktion får enligt avtal som i detta avseende överensstämmer med OECD:s modellavtal eller enligt handräkningsdirektivet inte begära upplysningar som sannolikt inte är relevanta för ett skatteärende avseende viss bestämd skattskyldig. Det är

en på det sättet åsyftad skattskyldig som i paragrafen avses med *den som de begärda upplysningarna avser.*”

Av den nya lagen framgår att Skatteverket vid begäran om upplysningar ska tillämpa samma förfarande som i egna skatteärenden. Det finns begränsningar i verkets upplysningskyldighet – verket är, bland annat, inte skyldigt att lämna upplysningar om affärshemligheter. Verket får inte vägra information enbart med hänvisning till att svenska myndigheter saknar intresse av begärd information.

I författningskommentaren framhålls även följande.

”Skatteverket är enligt direktivet inte skyldigt att lämna upplysningar, och därmed inte heller att vidta utredningsåtgärder, om den begärande myndigheten inte lämnar tillräcklig information för att åtminstone en sådan åsyftad person ska kunna urskiljas. Det bör framhållas att det enligt den internationellt accepterade standarden för informationsutbyte på skatteområdet inte i alla lägen är ett krav att den beträffande vilken upplysningarna begärs kan identifieras med hjälp av namn eller adress. Om sådana uppgifter inte lämnas måste dock den begärande myndigheten lämna annan information som är tillräcklig för att identifiera den eller de som avses med begäran. En begäran kan också avse upplysningar om en specifik grupp av skattskyldiga. Om dessa inte kan identifieras var och en för sig måste den begärande staten tillhandahålla bl.a. en detaljerad beskrivning av gruppen och de omständigheter som gör att det finns skäl att misstänka att de skattskyldiga i gruppen inte följer skattelagstiftningen” (a.a. prop. s. 92).

Om det finns särskilda skäl får även någon annan person än som avses i andra stycket 2 föreläggas att lämna sådan uppgift som avses där (37 kap. 11 § tredje stycket SFL).

Föreläggande kan således avse den som uppgifterna gäller (andra stycket 1) eller så kallad tredjeman (andra stycket 2 och tredje stycket).

Skatteverket anses skyldigt att lämna uppgifter som avser kalenderår som gått ut mer än sex år före det att begäran om upplysning inkom till verket om uppgifterna finns tillgängliga och kan användas för beskattningsändamål i den begärande staten.

Proportionalitetsfrågan måste alltid beaktas – alltså även vid utredning som föransleds av lagen om administrativt samarbete. Vidare ska en avvägning mellan nyttan av en utredningsåtgärd och dess kostnad för det allmänna göras också när fråga är om en annan medlemsstats begäran om upplysningar – nytta för den andra staten och dess myndigheter ska då jämföras med nytta för den svenska staten och svenska myndigheter.

Bestämmelserna om vite i 44 kap. SFL är tillämpliga på förelägganden enligt 37 kap. 11 § SFL.

37.5 Utformning av föreläggande m.m.

Även om det inte sägs uttryckligen kan det anses ligga i sakens natur att ett föreläggande ska vara skriftligt. Föreläggandet ska riktas till den som föreläggs att göra något, vilket torde innebära att denne ska namnges (se RÅ 1995 ref. 40). Vidare bör föreläggandet utformas på ett sådant sätt att det klart och tydligt anger vad denne föreläggs att göra.

Att ett föreläggande ska innehålla en uppmaning till den förelagde att följa föreläggandet inom viss tid anses så självklart att detta inte behöver framgå av någon författningsbestämmelse. Lika självklart anses det vara att fristen för att följa föreläggandet ska anpassas efter omständigheterna i det särskilda fallet. Tidsfristen ska således bestämmas under hänsynstagande till bland annat föreläggandets innehåll och omfattning. Se dock även nedan kantrubriken Formföreskrift.

Formföreskrift

Den som föreläggs enligt skatteförfarandelagen ska få minst fem dagar på sig att följa föreläggandet; detta gäller dock inte den som föreläggs enligt 44 kap. 1 eller 2 § SFL (8 kap. 1 § SFF).

Nyss nämnda bestämmelse reglerar således en minimitid som i vissa fall ska ges den som föreläggs. Den nyss återgivna förordningstexten innebär att minimitiden gäller för alla förelägganden enligt 37 kap. skatteförfarandelagen.

Med dagar avses i fråga om minimitid vardagar.

Svar på föreläggande

I avsaknad av uttrycklig reglering om hur svar i anledning av ett föreläggande ska lämnas är bestämmelsen i 14 § förvaltningslagen (1986:223) tillämplig. Enligt paragrafens första stycke ska part ges möjlighet att lämna uppgifter muntligt om detta kan ske med hänsyn till arbetets behöriga gång. Huruvida muntligt svar kan vara acceptabelt i anledning av ett föreläggande är beroende av bland annat vilka uppgifter som

”Lösbrev” eller delgivning?

efterfrågas men kanske framför allt av mängden efterfrågade uppgifter.

Ett föreläggande utan vite kan normalt sändas i så kallat ”lösbrev”, det vill säga som en normalt frankerad försändelse, utan krav på mottagningsbevis eller liknande. Skulle det i ett särskilt fall finnas behov av bevis om att den förelagde nåtts av förelägget ska delgivning ske. Så kan exempelvis vara fallet beträffande föreläggande med stöd av 41 kap. 12 § skatteförfarandelagen – för att kunna använda bevissäkring under en revision förutsätts i vissa fall att den reviderade inte har följt ett föreläggande om att lämna ut en handling (se 45 kap. SFL och avsnitt 45). Detta i förening med förbudet att i vissa lägen förelägga vid vite (se 44 kap. 3 § SFL och avsnitt 44.3) kan nödvändiggöra ett föreläggande utan vite och bevis om att så skett.

Beträffande delgivning se delgivningslagen (2010:1932) och delgivningsförordningen (2011:154) samt avsnitt 9.3 i Rätt handlagt 2011 (SKV 119).

37.6 Slopade möjlighet att begära undantagande

Tidigare möjligheter att begära undantagande från föreläggande har slopats. Rätten att begära undantagande av uppgifter från föreläggande utan vite har ersatts av en möjlighet att begära omprövning av beslut om föreläggande och därvid åberopa att förelägget omfattar uppgifter som ska undantas. Beträffande omprövning se avsnitt 66.

Beslut om föreläggande utan vite får inte överklagas – se 67 kap. 5 § första stycket 2 SFL.

Bestämmelser om undantag av uppgifter från kontroll finns i 47 kap. skatteförfarandelagen. Se även avsnitt 47.

Skulle en reviderad under revisionens gång föreläggas – utan vite – att tillhandahålla Skatteverket en handling, som den reviderade anser ska undantas från kontroll, så kan den reviderade begära att handlingen undantas. Rätten att begära undantag omfattar att den som är föremål för revision utan vite föreläggs att lämna ut en handling – ”det följer av att den som är föremål för revision får begära att en handling undantas från kontrollen” (prop. 2010/11:165, s. 437).